

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu
pamětní stříbrné 500 Kč mince ke 100. výročí schválení československé ústavy a vzniku
Ústavního soudu Československé republiky

V Praze v lednu 2019

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu pamětní stříbrné 500 Kč mince ke 100. výročí schválení československé ústavy a vzniku Ústavního soudu Československé republiky

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům pamětní stříbrné 500 Kč mince, která bude vydána v roce 2020.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny.
- 3) Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

Vydáním 500 Kč mincí má být nejširší veřejnosti připomenuto 100. výročí schválení československé ústavy a vzniku Ústavního soudu Československé republiky.

Hlavní technickou podmínkou je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 190 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřípustné) na spodní straně sádrového kotouče, a to stejnou pro lící i rubovou součást návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k ražbě. Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze. Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 1,8 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „**ČESKÁ REPUBLIKA**“ a nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „**500 Kč**“. Jako dominanta lící strany může být použit:
 - a) buď *motiv vztahující se bezprostředně k tématu mince*,
 - b) nebo *motiv tradičně zdůrazňující, že mince je platidlem České republiky, tj. umělecká kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku České republiky, případně doplněná dekorem vztahujícím se k tématu mince.*

Umělecká kompozice heraldických zvířat musí být ztvárněna tak, aby nedocházelo k nečitelným stylizacím či nechťnému karikování, a aby byla v souladu s provedením rubové strany. Kompozice nesmí být přímým ztvárněním velkého státního znaku podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení je připojeno k těmto podmínkám). V případě, že kompozice je dominantou lící strany, nemusí zaujímat celou plochu mincovního pole, musí však být umístěna v horní části mince, tvoří-li pouze doprovodný prvek, může být umístěna kdekoliv, vždy však neznevážujícím způsobem. Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Na rubové straně (reversu) je nutno vyjádřit motiv vztahující se k tématu mince, nápis nebo opis „ČESKOSLOVENSKÁ ÚSTAVA A ÚSTAVNÍ SOUD“ a letopočty „1920 – 2020“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Výtvarník může k návrhu připojit lístek se soutěžní značkou (heslem) a s textem o rozsahu nejvýše jedné strany papíru formátu A4, ve kterém stručně popíše, jaké motivy na návrhu použil, jaký je jejich zdroj, jak k nim došel, příp. jak je modifikoval a ztvárnil. Tento text může pomoci komisi v orientaci v zobrazených motivech. Z lístku nesmí být nijakým způsobem zřejmé, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity. Pokud autor podává více návrhů, musí být ke každému návrhu přiložen samostatný lístek, aby nebyla zřejmá ani autorská souvislost mezi jednotlivými návrhy.

Mince bude ražena ze slitiny o 925 dílech stříbra a 75 dílech mědi, její průměr bude 40 mm a hrubá hmotnost 25 g. Ražena bude také ve špičkové kvalitě, u níž zvlášť dobře vynikne vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlédnout. Soutěžící mohou shlédnout v pracovní dny od 9 do 15 hod. příklady modelů pamětních mincí¹ v sekci peněžní a platebního styku České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 224 413 409.

5) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do pátku 8. března 2019** na adresu:

a) pro poštovní styk

Česká národní banka
Sekce peněžní
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ulice,

na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.

Doba příjmu: 7.00 až 17.00, v pátek 7.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní doručení v den uzávěrky

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)

Doba příjmu: 10.00 až 12.00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, případně e-mailem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

¹ České a československé pamětní mince a některé jejich sádrové modely lze shlédnout i v Expozici České národní banky. Podrobnější informace o Expozici ČNB a možnosti ji navštívit jsou k dispozici na internetových stránkách ČNB www.cnb.cz.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicherova@cnb.cz nebo telefonicky na číslo uvedené v bodech 4 a 6. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musejí být na vnějším obalu označeny „Soutěž na PSM ÚSTAVA A ÚSTAVNÍ SOUD“. Zásilky doručené osobně do ČNB musejí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Soutěž na PSM ÚSTAVA A ÚSTAVNÍ SOUD“.

- 6) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka soutěže. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicherová ze sekce peněžní a platebního styku České národní banky, tel. 224 413 409.
- 7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

- I. cena 40 000,- Kč
II. cena 25 000,- Kč
III. cena 18 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek autorům, jejichž návrh byl vyřazen v prvním kole hlasování, a odměnu autorům, jejichž návrh postoupil do druhé nebo třetího kola hlasování. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě přeložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 40 000 Kč.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. l) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

- 8) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užší výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 50 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Nepřijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu vybraného k realizaci je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, tj. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a za tím účelem se na vyzvání do mincovny dostavit. Náklady na jízdné spojené s cestou autora do mincovny budou hrazeny Českou národní bankou zvlášť po předložení příslušných dokladů. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy

ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy mincí ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné alespoň částkou 10 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Sekce peněžní

Ing. Josef Ducháček
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

ČESKOSLOVENSKÁ ÚSTAVA A ÚSTAVNÍ SOUD

Po zahájení činnosti Národního shromáždění (14. listopadu 1918) byl zvolen speciální ústavní výbor, který měl 32 členů a jehož jediným úkolem se stalo vypracování osnovy ústavy, která měla nahradit prozatímní ústavní systém tvořený recepční normou a prozatímní ústavou. Předsedou ústavního výboru se stal sociální demokrat Alfred Meissner. V rámci výboru byly vytvořeny čtyři subkomise pro jednotlivé dílčí otázky. Koncept ústavy se ale vypracoval na ministerstvu vnitra, kde prof. JUDr. Jiří Hoetzel v úzké spolupráci s ministrem vnitra Antonínem Švehlou připravil i další, s ústavou související zákony. Ústava se až do posledních okamžiků připravovala tzv. za zavřenými dveřmi. Plénem ústavního výboru začalo jednat o návrhu ústavy 8. ledna 1920 a svou práci skončilo 26. února 1920. Diskuse v plénu se začala na 125. schůzi Národního shromáždění dne 27. února a skončila 29. února 1920, kdy ve tři hodiny ráno byla jednomyslně přijata a byla tedy schválena všemi hlasy celonárodní koalice.

Ústava byla výsledkem řady kompromisů. Autoři návrhu ústavy vycházeli především z ústav dohodových států, z rakouských a uherských ústavních tradic, Masarykovy Washingtonské deklarace a dále pochopitelně ze zákona č. 271/1919 Sb., o změně dočasné ústavy, ze saint-germainské smlouvy o ochraně menšin atd. Jako vzor autorům ústavy sloužily kromě rakouské prosincové ústavy z roku 1867 v oblasti zakotvení občanských práv a svobod, ústava USA z roku 1787 v oblasti soudnictví a utváření dělby moci, ústava Francie z roku 1875 v oblasti postavení parlamentu a prezidenta, švýcarská ústava v oblasti postavení vlády. Ústava vycházela z teorie dělby moci a přirozenoprávní teorie. Vycházela i ze suverenity lidu, z fikce jednotného československého národa a z „přičlenění do Společnosti národů“.

Do čela ústavy bylo zařazeno prohlášení, které formuloval národní demokrat dr. J. Herben podle vzoru ústavy USA. Preambule proklamovala jednotu československého národa, zavedení spravedlivého řádu, zajišťování pokojného rozvoje státu, obecné blaho všech občanů. To vše při dodržování moderních zásad ústavnosti. Preambule se odvolávala na historii národa, stejně jako nyní Ústava České republiky prohlašovala věrnost „*všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí koruny české a státnosti československé*“, byla zde také vyjádřena vůle začlenit se do Společnosti národů jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokrokový.

Na toto prohlášení navazoval uvozovací zákon o deseti člancích. Ústava se jimi označovala za normu nejvyšší právní síly, kterou mohly měnit nebo doplňovat pouze zákony označené jako ústavní.

Za období necelých 20 let trvání první republiky bylo vydáno celkem osm ústavních zákonů, jimiž se ústava doplňovala, ale její vlastní text měněn nebyl. Osudy naší první moderní Ústavy byly značně složité. Platila sice až do roku 1948, kdy byla nahrazena Ústavou 9. května, její účinnost však byla dvojitá. Jednak de facto, jednak de iure. De facto platila do mnichovského diktátu, de iure až do roku 1948.

Byla jednou ze sedmi demokratických evropských ústav přijatých po první světové válce. Přes některá sporná místa se stala pevným pilířem demokracie. Ve 30. letech bylo Československo jediným státem, kde byla demokratická ústava zachována, mezi zeměmi s nově přijatými demokratickými ústavami, kde vzhledem k nestabilitě ve společnosti naopak došlo k ustavení autoritativních režimů – například v Polsku, Rumunsku, Rakousku a Německu.

První ústavní soud

Ústavní soud, jako specializovaná soudní instituce pro kontrolu již vyhlášených a tudíž i platných zákonů z hlediska jejich souladu s ústavou jakožto normou nejvyšší, byl ustanoven ústavní listinou republiky Československé dne 29. února 1920. Světově se tak stal vůbec první institucí pro ochranu ústavnosti, která byla v ústavě označena termínem „Ústavní soud“. Toto prvenství československého ústavního soudu však bylo formální, neboť v okamžiku, kdy se 17. listopadu 1921 ústavní soud Československé republiky skutečně v zasedacích místnostech předsednictva ministerské rady na Pražském hradě ustavil, již několik měsíců pracoval vídeňský Verfassungsgerichtshof, zřízený rakouskou ústavou z 1. října 1920.

Ústavní soud existoval po celou dobu tzv. první československé republiky až do roku 1938. Po okupaci českých zemí nacistickým Německem v březnu 1939 ústavní soud ještě několik měsíců přežíval a posléze fakticky zanikl. Po válce již obnoven nebyl.

Ústavnímu soudu byly ústavou z 29. února 1920 svěřeny dvě kompetence:

1. rozhodování o tom, zda běžné zákony přijaté Národním shromážděním, příp. zákonodárným sněmem Podkarpatské Rusi jsou či nejsou v souladu s ústavní listinou a dalšími ústavními zákony, s důsledkem možného vyslovení jejich neplatnosti v případě zjištění rozporu,
2. zda opatření stálého výboru Národního shromáždění s prozatímní mocí zákona neporušila zákaz měnit jimi ústavu (ústavní zákony) anebo příslušnost úřadů.

Rozhodující slovo ve způsobu, v jakém byl nakonec ústavní soud v ústavní listině i prováděcím zákoně pojednán, měl kromě Jiřího Hoetzela ústavní výbor, jemuž předsedal Alfréd Meissner a jehož místopředsdou byl František Weyr.

Sedmičlenný soudcovský sbor byl vytvářen tak, že tři soudce, včetně předsedy, jmenoval prezident republiky, další čtyři byli do svých funkcí delegováni, a to dva Nejvyšším soudem a dva Nejvyšším soudem správním. Jejich funkční období bylo desetileté. Poprvé se Ústavní soud Československé republiky sešel 17. listopadu 1921 v čele s předsdou Karlem Baxou. Poté, co v roce 1931 uplynulo funkční období prvního soudu, byl však další soud ustanoven teprve v roce 1938 (pod předsednictvím Jaroslava Krejčího, dosavadního tajemníka Ústavního soudu).

Text: Ing. František Konečný

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XXVII.

Vydána dne 6. března 1920.

Obsah: (Čís. 121 a 122.) 121. Zákon, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky. — 122. Zákon podle § 129 ústavní listiny, jímž se stanoví zásady jazykového práva v republice Československé.

My, národ Československý, chtějice upevniti dokonalou jednotu národa, zavésti spravedlivé řády v republice, zajistiti pokojný rozvoj domoviny československé, prospěti obecnému blahu všech občanů tohoto státu a zabezpečiti požehnání svobody příštím pokolením, přijali jsme ve svém Národním shromáždění dne 29. února 1920 ústavu pro Československou republiku, jejíž znění následuje.

Při tom my, národ Československý, prohlašujeme, že chceme usilovati, aby tato ústava i všechny zákony naší země prováděny byly v duchu našich dějin stejně jako v duchu moderních zásad, obsažených v hesle sebeurčení; neboť chceme se přičleniti do společnosti národů jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokrokový.

Čís. 121.

Zákon ze dne 29. února 1920, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky.

Článek I.

(¹) Zákony odporující ústavní listině, jejím součástkám a zákonům jí měnícím a doplňujícím jsou neplatné.

(²) Ústavní listina a její součástky mohou být měněny nebo doplňovány jen zákony označenými za ústavní (§ 33).

Článek II.

Ústavní soud rozhoduje o tom, vyhovují-li zákony republiky Československé a zákony sněmu Podkarpatské Rusi zásadě článku I.

Článek III.

(¹) Ústavní soud skládá se ze sedmi členů. Po dvou členech vysílá do něho nejvyšší soud správní a nejvyšší soud ze sebe. Ostatní dva členy a předsedu jmenuje prezident republiky.

(²) Podrobnosti, zejména o způsobu, jak oba jmenované soudy vysílají členy ústavního soudu,

o funkčním jeho období, o řízení před ním a o účincích jeho nálezů, stanoví zákon.

Článek IV.

(¹) Dosavadní Národní shromáždění zůstane v činnosti potud, pokud se neustaví sněmovna poslanecká a senát.

(²) Zákonů usnesených tímto Národním shromážděním, avšak nevyhlášených v den, kdy se ustaví sněmovna poslanecká a senát, nelze vůbec vyhlášovati, vrátil-li je prezident republiky Národnímu shromáždění.

(³) Co do lhůt stanovených prozatímní ústavou pro výkon práva prezidenta republiky podle §u II a pro povinnost vyhlásiti usnesený zákon platí při zákonech usnesených dosavadním Národním shromážděním předpisy prozatímní ústavy.

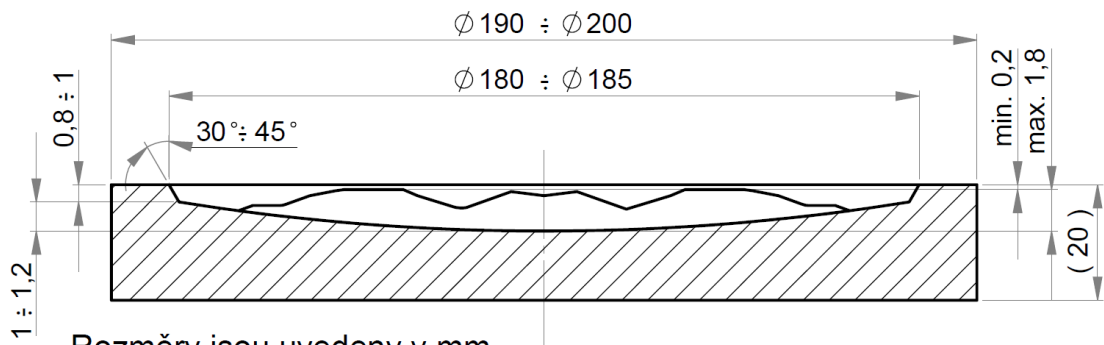
Článek V.

Dosavadní prezident zůstává ve svém úřadě, pokud nebude provedena volba nová. Ode dne

31

Ústava z 29. února 1920 tak, jak vyšla ve Sbírce zákonů a nařízení

Technický výkres geometrie modelovací formy

Rozměry jsou uvedeny v mm

Maximální výška reliéfu = 1,8 mm

Minimální výška reliéfu i písma = 0,4 mm

Minimální rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry = 0,2 mm

Emisní plán pamětních mincí v letech 2016-2020

Stříbrné 200 Kč mince

2016	Zemská jubilejní výstava	květen
	Bitva u Hradce Králové	červenec
	Jan Jessenius	prosinec
2017	Marie Terezie	duben
	Operace Anthropoid	květen
	Josef Kainar	červen
	Sdružení českých umělců grafiků Hollar	říjen
	Vysvěcení kaple sv. Václava v Katedrále sv. Víta	listopad
	Založení České astronomické společnosti	prosinec
2018	Vydána Klaudyánova mapa	únor
	Založení Národního muzea	duben
	Jan Brokoff	prosinec
2019	Založen Československý červený kříž	únor
	Aleš Hrdlička	březen
	Sestrojení prvního letadla české výroby Bohemia B-5	duben
	První pražská defenestrace, začátek husitské revoluce	červenec
2020	Zahájení ražby jáchymovských tolarů	leden
	Božena Němcová	únor
	Vydány Čtyři pražské artikuly	červenec
	Založení Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodu	září
	Adolf Loos	prosinec

Stříbrné 500 Kč mince

2016	Československá národní rada	únor
2017	Bitva u Zborova	červen
2018	Washingtonská dohoda	říjen
2019	Vznik československých platidel	červenec
2020	Československá ústava	únor

Bimetalová mince 2000 Kč

2019	Zavedení československé koruny	duben
-------------	--------------------------------	-------

Zlaté mince 5000 Kč – Hrady

2016	Kost	květen
	Bezděz	říjen
2017	Bouzov	květen
	Pernštejn	říjen
2018	Zvíkov	květen
	Rabí	září
2019	Veveří	květen
	Švihov	říjen
2020	Bečov nad Teplou	květen
	Buchlov	říjen

Zlaté mince 10 000 Kč

2018	Založení Československa	září
2019	Vznik československé koruny	červenec